

Iulian Bocai

Revărsatul zorilor

Opt povești de dragoste și dorință

Proză scurtă

Cuprins

Revărsatul zorilor	7
Ce știam atunci	33
Discoteca	57
Suma tuturor abaterilor	85
Teoria rezultatului	109
<i>La veritá</i>	131
Cea însetată de sânge	157
Melodramă cu apocalips	181
<i>Nota autorului</i>	205

Revărsatul zorilor

Mă îndrăgostisem lulea în liceu de o fată credincioasă cu un nume ciudat, ceva cu M., pe care nu-l pun aici, fiindcă a existat cu adevărat și nu vreau decât să vă spun o poveste. Venise în Oltenia de undeva din Ardeal, poate cu vreo cinci sau șase ani înainte să o cunosc. A avea un tată militar, care era repartizat în diverse zone ale țării și de data asta nimeriseră la o bază din oraș. N-am știut niciodată ce făcea tatăl, ce grad avea, și nici mama; n-am ajuns să-i cunosc și nici măcar să-i văd. Posibil să fi fost căpitan. În anii ăia, familiile de militari o duceau încă bine și plutea în jurul lor o aură de burghezie confortabilă, severă și, în consecință, provincială. M. mi-a zis odată că mama ei ne văzuse vorbind pe stradă și a spus-o în șoapte grele de importanță, de

parcă mi-ar fi comunicat ceva periculos sau ocult; am trăit o vreme cu impresia că până și să fie văzută pe stradă cu un băiat era o chestiune de dezonoare pentru ei. Vorbea despre familie cu o anumită deferență, dacă nu chiar teamă, și nu-mi lăsa impresia că sunt oameni pe care să-i poți minți ușor ori c-ar fi genul de familie căreia să vrei să-i ieși din vorbă.

Era credincioasă, dar nu protestantă — pe atunci cei mai credincioși oameni din Oltenia erau neoprotestanții, dintre care se găseau câțiva și printre copiii din cartier, pe care-i priveam cu suspiciune, fiindcă ni se spunea la școală că sunt oameni care-au căzut pradă unei credințe periculoase, că nu țineau sărbătorile și mâncau doar soia. Ortodocșii din oraș erau mai puțin împovărați de datoriile lor față de divinitate și-și vedeau de cele religioase cu ușurătatea dintotdeauna a oamenilor din sud, făcându-și cruce în fața bisericilor și înjurându-și copiii cu tandrețe de toți cristoșii. La ea se vedea că nu e de-acolo și abia mai târziu mi-am dat seama că menținea distanța asta între sine și loc cu oarecare mândrie, dacă nu chiar dispreț. Nu vorbea aproape deloc, ceea ce — dacă

ai crescut în Oltenia — este de un nefiresc vecin cu groaza. Nu ridică vocea niciodată și nu se dădea în stambă, iarăși neobișnuit. Avea în schimb niște ochi bogați și părea că-și îngropase toată firea în privirea lor intensă și cenușie. În fine, se vedea că nu e de-a locului și din faptul că se ducea la biserică în mod regulat, în fiecare duminică, și cred că începusem să mă duc și eu numai ca s-o văd mai des și să-i vorbesc în drum spre casă, deși moștenisem din familie o impietate care era în stare să profaneze orice simbol al evlaviei.

Nu pot acum să înțeleg cum am negociat toate lucrurile astea cu ea sau de ce n-a fost nevoie.

Când ne-au repartizat la liceu, am nimerit într-o clasă de uman cu vreo opt sau nouă fete care-mi fuseseră colege și în generală. Nu mai țin minte dacă eram nerăbdător să scap de colegii mei vechi, dar, dacă mi-o dorisem, universul n-avea de gând să se pună în acord cu dorințele mele. Pe multe dintre fetele astea le cunoșteam foarte puțin, deși împărțisem aceeași sală de clasă cu ele vreme de opt ani. Una dintre ele mai ales, care citea Proust la treisprezece ani și trecuse cu lauri prin toate

olimpiadele, era precedată de un oarecare renume intelectual și o știau toți profesorii, dar altfel toate erau deștepte, din specia celor care obișnuiau să plângă trei zile și să vină la școală cu ochii umflați de tristețe dacă luau altceva decât un zece la română. Repartizarea fusese aleatorie, așa că ajunseseră în clasa asta oameni din tot orașul; era o clasă de uman și cei mai mulți elevi erau fete, dar eram obișnuit cu asta; fusesem crescut de femei și printre femei și, în afară de faptul că mă mai dădeau din când în când afară când se schimbau de haine înaintea orei de sport, viața mea își păstrase coerența și era la fel cum o știam.

Ce se schimbase totuși era că în relațiile mele cu ele apăruse un soi de dezinvoltură; nu era nimic foarte evident și foarte puține lucruri precise. Cred că era de fapt doar vârsta. Pentru prima oară mi se întâmpla ca, în locul unui salut de la distanță, să le îmbrățișez sau să stăm la țigară, să ne îmbătăm cu un lichior ieftin de ciocolată și să râdem împreună. În fine, era adolescența în care forțezi puțin barierele decenței, ca să anunți că ești gata să intri în lume și că nu te mai poate ține nimic pe loc. Și discuțiile pe care le aveam

cu ele deveniseră mai mature și mai firești. În primul rând, existau, asta se schimbăse. Țin minte cum s-a oprit Teodora G. lângă mine într-o seară, să mă cheme să mă uit la buzele ei și să mă întrebe dacă are mustață. Îi spusese prietenul cu care se săruta în casa scării, unde îl lăsa să-i bage mâinile pe sub tricou și să-i frământe sânii, că îl înțeapă când o sărută și eu, cu mai multă eleganță decât mă credeam în stare, îmi trăsese degetul ușor peste buza ei de sus, de la un capăt la altul, și-i zisese că e doar puf. Apoi m-a condus sub un felinar să inspectez mai bine, dar n-am găsit nimic și i-am zis că poate-l mușcă ea în focurile pasiunii și-a răs, pe jumătate ofensată, întrebându-mă dacă chiar cred că nu știe să sărute, privindu-mă în ochi cu licărul ăla de maliție neastâmpărată, pe care mintea e întotdeauna pregătită să-l traducă în flirt. Terminam orele seara târziu, la 8, și mereu, la plecare, pe întuneric, se crea așa o atmosferă de intimitate și rușine, încărcată de posibilități care nu se împlineau niciodată.

Am avut parte de multe momente din astea, dar cu M., niciodată, nu se putea. În primii doi ani de liceu nu știu dacă

mi-a adresat două întrebări care să n-aibă de-a face cu școala. Nici n-o vedeam adesea — deși avea niște ochi atât de vii și atât de nepământenii, de un verde sau un albastru-cenușă, spălăcit și în același timp izbitor, care sunt lucrul cel mai greu de uitat. Fetele din clasă, fetele astea dezinvolve cu care beam și fumam, care citeau James Clavell și Zola în pauze sau alte romane de mii de pagini, erau crude cu tot ce nu le semăna și mai ales cu celelalte fete, mai târzii și mai complexate, care citeau și ele James Clavell și Zola, dar cărora li se întâmplase în plus, și foarte rușinos, să nu fi pornit încă pe drumul descoperirii de sine.

Cred că M. era printre cele din urmă, dar n-aș ști să spun exact. În orice caz, lăsa impresia că își strângea comori în altă parte și nu pot să stabilesc exact când am început să vorbim. Trebuie să fi fost în clasele târzii; țin minte însă că m-am ținut după ea multă vreme de îndată ce m-am decis-o vreau. I-am cerut într-o zi numărul de telefon și mi l-a scris pe foaie, inversând ultimele două cifre, pentru ca peste două sau trei săptămâni să-mi spună, cu un rânet răutăcios, că o făcuse intenționat. Nu înțelegeam încă pe-atunci că joaca asta e

de fapt un indiciu de intenții serioase sau măcar de interes. Când am reușit să o scot prima oară în oraș, a refuzat să mă lase să numesc ieșirea noastră „o întâlnire”; m-a plimbat în schimb la nesfârșit pe străzi până pe o alee lateralnică din spatele teatrului, unde am stat un sfert de oră strigând la poarta unei bătrâne care locuia într-o casă veche, înaltă, de cărămidă. Voia s-o ajute cu treburile în casă și-l întrebuse pe paroh dacă poate merge în vizită. Femeia era evreică — din ultimele familii evreiești din oraș — și o intrigase. În cele din urmă, bătrâna a ieșit furioasă și roșie la față și ne-a urlat de la balcon, o grămadă de piele și oase stând să se prăvălească în curtea cu iarbă, ca bărbatul de la finalul *Tineretii fără bătrânețe*:

— Am înțeles că vreți să mă ajutați! Dar nu vreau să m-ajutați, înțelegeți? N-am nevoie de ajutor! ne spunea cu o voce efemeră.

M. avea obsesia asta, să ajute cât mai mulți oameni, și știi că am izbucnit în râs când a întrebat-o, ușor alarmată, peste gard:

— Sunteți sigură? Părintele...

Se panicase, cred, fiindcă mereu se arunca asupra lumii cu idealismul ei creștin și, de fiecare dată când i se răspundea cu

indiferență, nu știa ce altceva să mai facă să-și dovedească bunătatea. Atunci am început să mă îndrăgostesc și mai mult de ea și să fac lucruri ca să intru cu totul în bunele ei grații.

Auzisem că era interesată de dinastiile egiptene și am stat o noapte întreagă la frații Busuioc, sub privirile nerăbdătoare ale mamei Busuioc, ca să copiez pe calculator un tabel cronologic din introducerea unei cărți despre istoria Egiptului, în care erau listate toate cele nu știu câte zeci de dinastii, pe care le-am imprimat apoi, cu poza unui trandafir înrouat pe prima pagină, și i le-am dus, spre hazul restului lumii care-mi întâmpina străduințele cu sarcasm și nedumerire. Tot așa am strâns bani să-i fac cadou *Egipteanul* lui Mika Waltari, pe care i l-am și dat într-o iarnă cu drumuri alunecoase.

Poate atunci sau poate mai târziu, într-una din vacanțe, mi-a spus că se născuse într-un oraș mic din Transilvania, în Aiud, și, întors într-o zi din altă parte și neavând în fața mea decât singurătatea absolută a verilor de câmpie, pe care nu le poți niciodată umple suficient fără să-ți rămână în ele un spațiu pentru lehamite, mi-a dat

prin minte că trebuie să merg să văd unde crescuse.

Vorbea cu ușoară venerație despre copilăria ei și mă pusese în legătură cu o prietenă de-a sa, care rămăsese în oraș, o fată mai frumoasă decât ea și social mai agilă, cu sâni mai mari și umeri mai puțin pleoștiți, mai puțin speriată de viață, cu care purtasem un schimb epistolar aproape un an întreg, în care ne-am trimis scrisori lungi despre iubire și toleranță, însoțite de fotografii, mirându-ne că e atâta ură în lume, înainte să dispărem din nou amândoi în anonimatul istoriei și să nu ne mai scriem niciodată. Și cu ea vorbisem mult despre M. și despre orașul ăsta; bănuiesc că trebuie să se fi adăugat și asta la motivele pentru care m-am adus atunci la gară, ca să văd cu ochii mei unde se născuse.

Într-o anumită măsură, o să vă mire, și acum trăiesc tot așa, de la o decizie impulsivă la alta, dar pe-atunci descoperisem această putere absolută de decizie pentru prima oară, fiindcă rămăsesem la șaisprezece ani singur în fața unei libertăți pe care nu învățasem încă s-o gestionez și care trebuie să fi fost completă, având în vedere că mi-a furat multă vreme mințile